

Kompleksowa recenzja Komiksu o Bardzo Długim Tytule

nimfa bagienna

Tytuł: „Kompletna historia wszechświata ze

szczególnym uwzględnieniem Polski”

Autor: Paweł Jarodzki

Wydawca: Ha!art 2014

Stron: 268

Cena: 59,00 zł

„Uwaga! Prawa do sfilmowania tej książki wyceniono na 12 ml \$” – takimi słowami wita czytelnika Paweł Jarodzki. Autor tego nietypowego wydawnictwa, które ukazało się nakładem Korporacji Ha!art, sam przyznaje w zamieszczonym na końcu albumu wywiadzie, że uwielbia bezczelną bufonadę i kpinę z autopromocyjnych strategii innych artystów. Dlaczego to, co tak często znajduje się na okładkach bestsellerowych książek, nie może znaleźć się także w przesiąkniętej absurdalnym humorem publikacji?

Album nie jest *sensu stricte* komiksem. To raczej zbiór prac przedstawiających spostrzeżenia autora dotyczące kultury i sztuki, skomponowany w pewną logicznie układającą się całość. Większość prezentowanych prac to szkice i rysunkowe notatki, które nie były wcześniej publikowane, choć można było je podziwiać na różnych wystawach.

Jarodzki sięga po ważne w jego odczuciu wydarzenia rozgrywające się na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat w Polsce. Wewnątrz można znaleźć fragmenty typowego komiksu, którego bohaterem jest między innymi ikona PRL-u, Hans Kloss („Defekt mózgu”), ale większa część publikacji to pojedyncze ilustracje, często opatrzone krótkimi tekstami i hasłami („W Polsce jest bieda i zarobić się nie da”) lub swoiste rebusy. Całość zamyka „Polski teatr absurdu”, rozmowa, którą przeprowadził z artystą Jakub Woynarowski.

Autor nie boi się podejmować kontrowersyjnych tematów. W sposób przywodzący na myśl najlepsze skecze grupy Monty Pythona czy sceny z filmów Stanisława Barei komentuje narodowe przyzwyczajenia („Jajo koronne”), aspiracje Polski do bycia ważnym graczem na arenie międzynarodowej czy

problemy globalizacji i konsumpcjonizmu (szereg rysunków przedstawiających jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli popkultury - Myszkę Miki). Ostrze krytyki wyrażone satyrycznym rysunkiem wymierzone zostało także w uczestników Kongresu Kultury, który odbywał się w Krakowie, w media, nawet w zwyczajnych obywateli narzekających na wszystko.

W trakcie lektury czytelnik natknie się na wiele niespodzianek. Jedną z nich jest zmiana kierunku oglądania prac - niektóre plansze zmuszają do obrócenia tomu o sto osiemdziesiąt stopni. Autor chciał w ten sposób podkreślić szkicowy charakter rysunków oraz ich przewrotne poczucie humoru. W zamieszczonej na końcu rozmowie Jarodzki przyznaje: „Wydawało mi się to dowcipne, żeby trochę utrudnić widzowi zadanie i zmusić go do kręcenia książką w trakcie czytania”

Prace artysty związanego z wrocławską grupą LuXus mają bardzo charakterystyczny styl, bardziej przypominający sztukę uliczną czy tatuaże, niż popularne plansze komiksowe. Niektóre rysunki to wykonane na szybko szkice - kilka kresek tworzących pewien minimalistyczny obraz. Na pierwszy rzut oka wydają się niedopracowane, ale po wnikliwym obejrzeniu pokazują ukryte przesłanie. „Mistrzostwo polega na tym, aby po narysowaniu dwóch kresek nagle wszystko stało się jasne”, mówi autor, i widać, że stara się osiągnąć perfekcję. W albumie znalazły miejsce również prace bogate w detale, niemal barokowe, pełne drobnych szczegółów. Jarodzki wspomina, że często tworzą one chaotyczną opowieść zapoczątkowaną prostym, zupełnie przypadkowym kształtem. Jednak wszystkie znajdujące się w albumie prace, jakiegokolwiek by były, nieodmiennie wzbudzają skrajne emocje - od zachwytów po oburzenie czy wręcz niesmak.

„Kompletna historia wszechświata ze szczególnym uwzględnieniem Polski” nie jest na pewno pozycją dla wszystkich wielbicieli komiksu. Miłośnicy kreski rysowników spod znaku Marvela czy innych głównych komiksowych nurtów raczej nie znajdą tu zbyt wiele dla siebie. Natomiast osoby chcące poznać inny punkt widzenia, swoisty komiksowy *underground* i różnorodne techniki rysownicze powinny czuć się w trakcie lektury jak ryba w wodzie. Bo przecież „Tylko sztuka cię nie oszuka”, jak głosi hasło z tylnej okładki albumu.

Magdalena Stawniak